

Нашы праекты

«СКРОЗЬ «МАЛАДОСЦЬ» — У ЛІТАРАТУРУ

«ЧАМАДАН З КРАКАДЗІЛАВАЙ СКУРЫ» І НЕ ТОЛЬКІ — У АДНОУЛЕНАЙ КНІЖНАЙ СЕРЫІ

Заўсёды прыемна адкрываць для сябе новыя іменны аўтары літаратуры. Гартаць кнігі сучаснікаў, напісаныя, як кажуць, трымаючы руку на пульсе часу, улічваючы запатрабаванні чытачоў. У нейкім сэнсе такія творы на вагу золата, бо штошчы могуць нам расказаць пра сённяшні дзень, нешта патлумачыць. «Але дзе можна іх працягчы?» — спытаеце вы. Адказ вельмі просты — у кніжнай серыі «Бібліятэка часопіса «Маладосць».

Серыя была заснавана яшчэ ў 1988 годзе, але пэўны час кнігі выходзілі не перыядычна. Цяпер жа дзякуючы Выдавецкаму дому «Звязда» яна атрымала новае жыццё, а маладыя аўтары — магчымасць выдаць свае першыя кнігі.

Пачалася «Бібліятэка часопіса «Маладосць» кнігай, створанай яе галоўным рэдактарам Святланай Дзяніскай, і мае назву «Скрозь «Маладосць». Тут

Віктар Лупасін (злева), Алёна Беланожка, Уладзімір Мажылюскі.

Фота Аляксандра ШАБАН.

На прэзентацыі ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі кнігі «Скрозь «Маладосць» — эпоха прадстаўніц супрацоўнік часопіса, пэст Віктар Лупасін. Каб заінтрыгаваць чытачоў, некаторыя тэмы, раскрытыя ў кнізе, ён падаў у вершах. Так, з яго вуснаў мы даведзіліся, што ў той год, калі памёр Сталін, наш паважаны прафесар, актыўны дзеяч беларускай культуры Адам Мальдзіс быў студэнтам. А пра тое, як малады Мальдзіс выратаваў мужчынскую палову свайго курса ад рэпрэсій, пэст параў нам прачытаў у выданні «Скрозь «Маладосць»...

Яшчэ адна кніга з гэтай серыі, якую напісала малады аўтар Алёна Беланожка, называецца «Чамадан з кракадзілавай скуры». На сустрэчы з чытачамі пісьменніца распавяла, якім чынам яе аповесць пачыналася. Спачатку тэкст быў напісаны на рускай мове. Але аднойчы дзятчына прачла яе і зразумела: трэба тэрмінова перапрацаваць твор, інакш ён назаўсёды так і застанецца пляскаю ў стапе. Яна пераклала яго на беларускую мову і скараціла ў тры разы. А пасля, як прызна-

лася аўтар, расаслала ў розныя выдавецтвы — так шанцы быць выдадзенай хоць дзесьці значна павялічаліся. Ёй прыйшоў адказ з «Маладосці». Аповесць спачатку надрукавалі ў некалькіх нумарах запара, а пасля выдалі ў адноўленай кніжнай серыі. «Чамадан з кракадзілавай скуры» — авантурна-прыгодніцкая апавесць. Яе героі — маладыя людзі, якія працуюць у сферы шоу-бізнесу. Яны заняты здымкамі кліпа для сучаснага гурта. Не могуць знайсці паразумення, б'юць посуд, сувенирныя статуеткі, робяць рамонт у сваім офісе, бачаць, як адзінарог з малюнка, што вісіць на сцяне, раптам пачынае ім падміргаць. Але жарсці напалваюцца яшчэ больш, калі аднаму з іх тэлефануюць незнаёмыя і патрабуюць тэрмінова вярнуць 5 мільёнаў еўра...

Трэцяя кніга з гэтай серыі — «Праклён мітрапаліта Феафіла», напісаная прызікам з-пад Браслава Уладзімірам Мажылюскім. «Звязда» падрабязна пісала пра гэты твор і яго аўтара ў нумарах за 27 лістапада. Нагадаем толькі, што ў кнізе змешчана некалькі гістарычных апавесцяў, а самога аўтара некаторыя яго прыхільнікі параўноўваюць з Уладзімірам Караткевічам.

Ніна ШЧАРБЧЭВІЧ

Афіша

ЦЫРК ПРАДСТАЎЛЯЕ

Нацыянальны каларыт з экзатыкай

Днямі Беларускае дзяржаўнае цырк прэзентаваў мінчанам і гасцям сталіцы новую праграму «Чароўны сон у зімнюю ноч». У атмасферы свята спалучылася цыркавое мастацтва, музыка, харэаграфія і беларускі каларыт з легендамі, гісторыяй нашай зямлі. На падрыхтоўку праграмы спатрэбілася дзевяць месяцаў.

Пасля навагодніх выступленняў артысты адправяцца ў нядрогі адпачынак, а потым ужо заплававаны гастролі цырка ў Кіеву, Баку, напэўна ў Маскву і іншыя гарады. — Гэта першая наша праграма, але прабны крок па яе дэманстрацыі мы зрабілі, калі пасля дзевяці месяцаў працы адправілі пастановку для паказу ў Сімферопаль. Яна была паспяхова адаптавана і цёпла прынята публікай. Гэта быў добры зачын для таго, каб артысты адчулі плычч і сваю запатрабаванасць, — адзначае на сустрэчы з журналістамі дырэктар Беларускага дзяржаўнага цырка Уладзімір ШАБАН.

У праграме прадстаўлена багатая палітра цыркавых нумароў у выкананні лепшых беларускіх артыстаў: жанглёраў, гімнастаў на турніках, верхніку, акрабатаў, эквілібрыстаў, паветраных і сілавых гімнастаў, а таксама дрэсіраваных коней, вярблудаў, лам і сабак. Спецыяльна для спектакля былі створаны

новыя цыркавыя нумары, напісана музыка, а таксама падрыхтавана вялікая колькасць касцюмаў і цыркавога рэжысура.

Паказ новай праграмы працягнецца да 14 студзеня. Але квіткі ўжо раскуплены, та-

му, відаць, усім, хто не паспеў запасціся білетамі, варта чакаць іншага разу.

Мастацкі кіраўнік Беларускага дзяржаўнага цырка Аляксандр ШАБАН і рэжысёр пастановы Ірына ШАБАН адзначылі, што ў пастановцы «Чароўны сон у зімнюю ноч» на манежы будзе выключна беларускія артысты. «Палова з іх — маладыя, яны прыйшлі да нас і робяць свае першыя крокі. Будзе паказаны патэнцыял нашага цырка. І такі сплёў вопыту і маладосці, мне здаецца, даць свой плён... Наша прычынавае пазіцыя была ў тым, каб беларускі цырк меў сваю нацыянальную праграму».

Пастановкай цыркавых нумароў і трукаў займаўся галоўны рэжысёр Беларускага дзяржаўнага цырка Аляксандр ШАБАН. «Для стварэння гісторыі патрэбна фантазія, а вось увасобіць яе ў рэальнасць — справа чалавечага жадання, фізічных сіл і эмоцый. І сёння мы справіліся. Атрымаліся цікавыя нумары, іх адаптавалі да музыкі, якую прапанаваў кампазітар, да касцюмаў і гісторыі. Для многіх артыстаў работа ў гэтай праграме стала новым крокам, бо салісты працуюць у групах, выступаюць у новых для сябе жанрах і адкрываюць сябе з новых ракурсаў».

Праграма, аснову якой складала паглыбленне ў сны, адлюстроўвае беларускі дух з яго гісторыяй, паданымі і легендамі, але не абшлось і без экзатыкі. А вось з 30 студзеня глядачы убачаць на арэне Беларускага дзяржаўнага цырка шоу гіганцкіх фантаў. Пра квіткі, мабыць, варта падумаць загадзя. Прыемных вам праглядаў.

Алена ДРАПКО

Рынкавая эканоміка

«НАШ ЭКСПАРЦЁР ЗАЎСЁДЫ НАДЗЕЙНА АБАРОНЕНЫ»

НАДЗЕЙНА АБАРОНЕНЫ

Філіял «Белэксімгарант-Гродна» нарошчвае паслугі прадпрыемствам, што працуюць на замежных рынках

БЕЛЭКСИМГАРАНТ EXIMGARANT OF BELARUS

Беларускае рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Белэксімгарант» — адна з буйнейшых страхавых кампаній краіны. Створана ў 2001 годзе для падтрымкі прадукцыі і паслуг айчынага прадпрыемства на сусветным рынку. Фундатар — урад краіны. Мае разгалінаваную сетку філіялаў. Сёння наш раскас пра філіял у Гродне.

У калектыўнай гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» прынялі ўдзел дырэктар філіяла Сяргей ЛАУРУШКА і яго намеснікі Святлана АНІСЬКА І Аляксандр СЛІУКО.

У самым пачатку Сяргей Яўгенавіч Лаўрушка палічыў патрэбным падкрэсліць: — Нашаму філіялу споўнілася 12 гадоў. Адрознівае тут працавалі тры чалавекі, цяпер — больш за дзвесце. Мы шматпрофільнае прадпрыемства, але асноўны кірунак работы тры. Першы і галоўны — страхаванне экспертных рызык. Другі — развіццё медыцынскіх паслуг. Трэці — традыцыйны від страхавання: абавязковае (75%) і добраахвотнае (25%). Гэта страхаванне грамадзянскай адказнасці тых, хто за рулём, страхаванне перавозчыкаў, маёмасці, транспарту, грузаў, крэдытаў, аблігацый... Усяго мы ажыццяўляем 55 відаў страхавання. І аб'ём сваіх паслуг стараемся нарошчваць.

Але сёння давайце спынімся на галоўным кірунку — страхаванні экспертаў. На развіццё гэтага віду паслуг мы сканцэнтравалі наагулам усё сваё калектыўнае. Есць аб'ектыўныя фактары, з якімі павінны лічыцца: па-першае — самая маленькая вобласць. І па структуры прамысловасці — у нас у асноўным пераважае перапрацоўка: масласырзаводы і мясакамбінаты. Акрамя гэтага, некаторыя «шчасліўчыкі» працуюць на папярэдняй аплэце — напрыклад, ААТ «Гродзенская тытунёвая фабрыка «Неман» і ААТ «Лідскае ліва». Заявак у іх шмат, магчымасці загрузаны, таму перайшлі на папярэдняю аплату, і страхавое пакрыццё рызык ім не патрэбна.

Тым не менш кліенцкая база дастатковая. Працуем як з дзяржаўнымі, так і з прыватнымі прадпрыемствамі. Сярод іх такія вядомыя як міжамі Беларускае калектыўнае, як ААТ «Гродна-Азот», СТАА «Контэ-Спа», ААТ «Скідальскі цукровы камбінат», ААТ «Лакфарба» з Ліды, ваўкавыскі ААТ «Беллакт», ААТ «Краснасельскбудматэрыялы» і ААТ «Ваўкавыскі мясакамбінат», ААТ «Лідскі малочнакансервавы камбінат», ААТ «Шчучынскі масласырзавод» і гэтак далей. Пералік дастаткова вялікі — летас было 20 прадпрыемстваў, зараз гэтай лічбы вырасла ў 1,5 разоў. Услед за абласнымі цэнтрамі і такімі буйнымі гарадамі, як Ліда, пашыраем супрацоўніцтва з раённымі цэнтрамі — Навагрудкам, Ашмянамі і іншымі.

Радуе, што намяццалася такая вольная дынаміка. Дырэктарскі корпус пачынае разумець, што не варта выпрабавваць лёс, а лепш карыстацца нашай падтрымкай. Толькі за дзевяць месяцаў заключана 1899 дагавораў страхавання і тэмп прыросту ў параўнанні з леташнім склаў 32%.

Прадстаўляем інтарэсы дзяржавы

Сваю работу калектыў будзе адпаведна з Указам Прэзідэнта РБ № 534 ад 25 жніўня 2006 года «Аб садзейнічанні развіццю экспарту тавараў (работ, паслуг)». Дакументам прадугледжаныя як асноўныя, так і дадатковыя паслугі. Асноўныя — гарантаванне эканамічнай бяспекі экспартёра шляхам выплаты страхавога пакрыцця і ўрэгулявання страт у выніку наступлення страхавога выпадку. Дадатковыя — кваліфікаваная кансультацыйная дапамога экспартёру на стадыі заключэння знешнегандлёвых кантрактаў і іх суправаджэння. А таксама пастаянны маніторынг фінансавога стану, дзелавой актыўнасці і знешняга асяроддзя контрагента (замяжнага пакупніка).

Пачынаючы з 2011 года, пачалося больш актыўнае выкарыстанне другога інструмента, які прадугледжаны ва Указе, — экспертнага крыдытавання экспартёраў банкам, — расказвае Аляксандр Сліўко. — Гэтая паслуга ў вобласці, як і ў цэлым у краіне, развіваецца зараз дастаткова актыўна. У нас летас было ажыццяўлена адзінаццаць праектаў па экспертным крыдытаванні. Сёлетня, спадзяюся, будзе больш. Усё залежыць ад таго, ці гатовы банкі прадстаўляць крыдытныя рэсурсы ў дадзены момант, які з'яўляецца зусім не простым.

Тут патрэбна патлумачыць. Менавіта «Белэксімгарант» і яго філіялы валодаюць выключным правам страхавання экспертных рызык з падтрымкай дзяржавы. І сутнасць экспертнага крыдытавання заключаецца ў тым, што ў бюджэце краіны штогод прадугледжваюцца сродкі на кампенсаванне страт, панесеных банкам ад прадстаўлення экспертных крыдытаў. Прадугледжаны таксама бюджэтныя пазыкі для выплаты пры неабходнасці страхавога пакрыцця — па дагаворах страхавання. Падкрэслім: у абодвух выпадках толькі пры ўмове страхавання экспертных аперацый у Белэксімгаранце.

Лічым, што гэты кірунак з'яўляецца вельмі перспектывным, — перакананы Аляксандр Раманавіч. — Наша работа дапамагае прадпрыемствам адчуваць сябе больш упэўнена на знешніх рынках, замацоўваць свае пазіцыі ў рухадца далей, заваёўваюць новыя пазіцыі. Мяркуючы самі: за кошт атрыманнага таварнага крыдыту можна элементарна павялічыць продаж. Дзякуючы крыдытаванню зніжаецца сабекошт прадукцыі і, адпаведна, павышаецца рэнтабельнасць. Значыць, лягчай канкуруюць з іншымі таваравытворца-

мі, бо ёсць магчымасць прапанаваць больш выгадныя ўмовы рэалізацыі. І ў выніку прадпрыемства прыносіць краіне больш валютнай выручкі, чым яно магло атрымаць без карыстання фінансавымі інструментамі.

— На самой справе колькасць плёсоў большая, — удакладняе Сяргей Лаўрушка. — Дзе ты ў іншым месцы возьмеш валютны крыдыт пад тры працэнты? Няма больш такога. Тым больш, што зараз працэдура крыху спрашчаецца, каб максімальна скараціць час ад падачы заяўкі да атрымання крыдыту. Таксама страхаваннем з адтэрміновай пільгай дырэктар здымае з сябе велізарны груз адказнасці за невяртанне валютнай выручкі. А гэтая пазіцыя, як вядома, пастаянна знаходзіцца пад пільгай нашых кантрольных органаў. І не патрэбна пастаянна ездзіць у сталіцу, каб прадаўжаць тэрміны вяртання валютнай выручкі. Калі кантракт застрахованы ў Белэксімгаранце, то тэрміны прадаўжаюцца аўтаматычна.

— Пачаўшы ў свой час з нуля, зараз мы займаем па экспертным страхаванні адну з лідзіруючых пазіцый, — зазначае Аляксандр Сліўко. — Гэта нягледзячы на тое, што наша вобласць не лідзіруе па экспарту сярод іншых рэгіёнаў. Нашы паслугі патрэбныя як буйному, так і невялікаму экспартёру. Яны ўніверсальныя па сваім характары і прызначэнні, накіраваны на тое, каб зніжаць рызык, а яны ёсць ва ўсё.

Гэты год выдаўся складаным для экспартёраў. Да 60% экспарту прадпрыемстваў вобласці прыпадае на Расійскую Федэрацыю, а з канца другога квартала ідзе рэзкае зніжэнне курса расійскага рубля, і ў выніку аб'ём экспарту расце, а ў доларавым эквіваленце зніжаецца. Ва ўсё папярэдняе гады экспарт павялічваўся, працэнт яго пакрыцця нашымі паслугамі — таксама. Мы разлічваем, што ў гэтым годзе вырастуць і колькасць прадпрыемстваў, якія працуюць з намі, і колькасць кантрактаў, якія мы прымаем на страхаванне. Ці адбудзецца рост у доларавым эквіваленце, пакажа год — у залежнасці ад таго, якім будзе курс рубля. Што датычыцца нас, то дынаміка па ўсіх паказчыках стаючая. Аб'ём страхавога пакрыцця экспертных кантрактаў расце. Нягледзячы на тое, што шэраг прадпрыемстваў вобласці скарацілі аб'ёмы экспертных паставак па прычынах, якія называліся вышэй, збіраемся не змяняць аб'ёмы паставак, на якія выйшлі ў больш спрыяльных перыяд.

Клопат пра чалавека працы

— Другім ключавым напрамкам дзейнасці філіяла «Белэксімгарант-Гродна», які атрымаў імклівае развіццё, з'яўляецца добраахвотнае страхаванне медыцынскіх выдаткаў, — уключаецца ў размову Святлана Аніска. — Сэнс гэтай паслугі ў тым, што, заключыўшы дагавор добраахвотнага страхавання медыцынскіх выдаткаў, «Белэксімгарант» бярэ на сябе абавязальствы па арганізацыі і аплэце медыцынскіх паслуг, прадстаўленні інтарэсаў застрахованых перад лячэбнай установай, а таксама па ажыццяўленні кантролю, тэрмінаў і якасці медыцынскіх паслуг, узроўню камфортнасці і сервісу пры атрыманні медыцынскай дапамогі. Згодна з Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 219 ад 12 мая 2005 года прадпрыемствы-страхавальнікі маюць права аднесці ўзносы па добраахвотнаму страхаванні медыцынскіх расходаў на затыры па вытворчасці і рэалізацыі тавараў, а ў адпаведнасці з Пастановай Савета Міністраў РБ ад 6 студзеня 2006 года на сумы страхавых узносаў не налічваюць узносы па дзяржаўным сацыяльным страхаванні ў фонд сацыяльнай абароны.

З мэтай якаснага абслугоўвання кліентаў у філіяле «Белэксімгарант-Гродна» працуюць урачы, якія кансультуюць людзей 24 гадзіны ў суткі 7 дзён у тыдзень. Добраахвотнае страхаванне медыцынскіх выдаткаў не толькі павышае прэстыжнасць працоўных месцаў і аўтарытэт працадаўцаў на рынку працы, але і значна скарачае страты працоўнага часу, выкліканыя хваробамі супрацоўнікаў. Да пераваг гэтага віду страхавання можна аднесці бесперашкоднае даступ да дарагіх відаў абслодвання і лячэння, багаты выбар фізіятэрапеўтычных працэдур, кансультацыі вядучых спецыялістаў,

знаходжанне ў стацыянары ў палатах павышанай камфортнасці.

Рахунак за свае паслугі медыцынскае ўстанова па добраахвотным медыцынскім страхаванні не ўключаюць у калектыўныя дагаворы ці наагул не прадугледжваюць каштарысам расходаў. А медыцынскім установам варта размяркоўваць сродкі ад страхавання такім чынам, каб ва ўраччых была матывацыя працаваць з пацыентамі, якія прыйшлі да іх па страхаванні. І вызначыць каардынатары, якія адказвалі б за работу са страхавымі кампаніямі. Краіна рухаецца да абавязковага медыцынскага страхавання, і мы сёння набываем патрэбны вопыт.

Развіваем таксама страхаванне тых, хто едзе за мяжу, — працягвае Святлана Мікалаеўна. — Зараз адкрываюцца новыя візавыя цэнтры, і мы шукаем шляхі супрацоўніцтва з польскімі і літоўскімі консульствамі, каб атрымаць акрэдытацыю і працаваць сумесна. Дзякуючы гэтай нашай грамадзянскай ініцыятыве надзейнае медыцынскае дапамогу падчас замежных камандзіровак ці турыстычных паездак. Ужо сёння супрацоўнічам з некалькімі буйнымі асікурацыйнымі кампаніямі, якія прадстаўляюць нашы інтарэсы за мяжой.

Перспектывы

— Наша практыка ў падтрымку экспартёраў, якая пачала ажыццяўляцца ў 2006 годзе, пастаянна дэталізуецца і ўдасканальваецца. — падводзіць вынік размовы дырэктар. — Дабуляюцца нейкія новыя кірункі дзейнасці. Напрыклад, два гады таму, калі быў створаны ААТ «Банк развіцця Рэспублікі Беларусь», уведзена норма аб крыдытаванні нерэзідэнтаў для разлікаў з экспартёрамі менавіта праз гэты банк. Прыменена больш спрощаная працэдура, чым праз іншыя банкі, што дае экспартёру адчувальны выйгрыш у часе. А ў гэтым годзе з'явіўся экспертны факторынг. Да валютнага крыдытавання дадаўся крыдытаванне спачатку ў беларускіх, а затым і ў расійскіх рублях. Няхай само прадпрыемства выбірае, як яму больш зручна.

У рамках нашай імплементацыі пастаянна ўдасканальваем сваю нарматыўна-прававую базу. Калі кліент нечым незадаволены, стараемся палепшыць свой прадукт, і таму бачым перспектывы.

Мы прадстаўляем зараз страхавое пакрыццё сваім кліентам у Расіі, Казахстане, Арменіі, Малдове, Прыбалтыцы. Летас была яшчэ Украіна. Есць вопыт страхавога пакрыцця па такіх не простых краінах, як Сірыя, Таджыкістан, Кыргызстан. Летас адбыўся страхавы выпадак па Сірыі, і мы змаглі вярнуць страхавое пакрыццё. Так што калі ў экспартёраў ёсць інтарэсы і ў краінах так званай «далёкай дугі», мы гатовы працаваць разам.

Публікацыя падрыхтавалі Вераніка ХІЛЬКЕВІЧ і Уладзімір БЯРЭЗІН. Здымкі прадстаўлены філіялам.

Спецыяльны дазвол (ліцэнзія) 02200/13 — 00049 на права ажыццяўлення страхавой дзейнасці. Выдадзены Міністэрствам фінансаў РБ. Спраўданы да 23.04.2016 г. УНП 101421509.